



سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور



سازمان تأمین اجتماعی



کارورزی  
دانش آموختگان  
دانشگاهی



جمهوری اسلامی ایران  
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی



دانشگاه علوم پزشکی  
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معافیت حق بیمه سهم کارفرما به مدت دو سال در صورت جذب کارورز از سوی واحد پذیرنده

## طرح کارورزی دانش آموختگان دانشگاهی

### اهداف طرح:

- \* افزایش قابلیت جذب و اشتغال دانش آموختگان از طریق انتقال مهارت، تجربه در محیط برای ورود به بازار کار
- \* ایجاد انگیزه کارآفرینی، ارتقاء اخلاق و خلاقیت دانش آموختگان

### الزایش بهره وری



### دامنه تحت پوشش:

- \* کلیه دانش آموختگان دانشگاه جوانی کار
- \* مواردی که از شمول طرح خارج هستند:
  ۱. دانشجویان در حال تحصیل
  ۲. موظفین طرح کارورزی گروه علوم پزشکی و متعهدین به اشتغال در دستگاه های اجرایی و نهادهای انقلابی و بورسیه ها از شمول طرح خارج می باشند.



### مدت طرح کارورزی:

طول مدت کارورزی حداقل ۴ ماه و حداکثر ۶ ماه خواهد بود  
مدت آموزش هر کارورز در ماه حداقل ۱۰۰ ساعت و هر روز بین ۴ تا ۸ ساعت در روز خواهد بود

### شرایط احراز کارورزی:

شروط سنی کارورز:

- ۱) کاردانی حداکثر ۲۵ سال (۲) کارشناسی حداکثر ۲۸ سال (۳) کارشناسی ارشد و بالاتر حداکثر ۳۳ سال در صورت داشتن کارت پایان خدمت ۲ سال به سال های فوق اضافه می شود.
- داشتن کارت پایان خدمت و معافیت برای متقاضیان ذکور و عدم سابقه دوره کارورزی

### شرایط واحد پذیرنده:

۱. داشتن مجوز فعالیت
۲. داشتن لیست بیمه (حداقل یک نفر)
۳. به ازای هر ۳ نفر بیمه شده، واحد پذیرنده مجاز به انتخاب ۱ کارورز می باشد (در خصوص واحدهای پذیرنده ای که مجوز خود را از جهاد کشاورزی دریافت نموده اند و یا شرکتهای دانش بنیان به ازای هر ۲ نفر بیمه شده یک کارورز)

### مزایای طرح برای کارورزان:

۱. سقف کمک هزینه آموزشی توسط دستگاه ناظر و به تناسب حضور کارورز
  ۱. ۱ در مقطع کاردانی ۲/۷۰۰/۰۰۰ ریال
  - ۲-۱ در مقطع کارشناسی ۴/۱۰۰/۰۰۰ ریال
  ۳. ۱ کارشناسی ارشد و بالاتر ۳/۵۰۰/۰۰۰ ریال خواهد بود
۲. واحد پذیرنده نیز می تواند بر اساس توافق با کارورز مبلغی را بعنوان کمک هزینه آموزشی به کارورز پرداخت نماید.

### تجربه



### مزایای طرح برای واحدهای پذیرنده:

۱. طی مدت ۴ الی ۶ ماه کارورزی، این افراد مشمول رابطه کاری و کارفرمایی و قوانین کار و تأمین اجتماعی نمی باشند.
۲. با توجه به ماهیت آموزشی دوره ی کارورزی، در مدت این دوره، واحد پذیرنده الزامی به پرداخت دستمزد و بیمه کردن کارورز ندارد.
۳. واحد پذیرنده آموزش های خاص مورد نیاز خود را به کارورز ارائه نموده و فرصت مناسب برای ارزیابی، تعامل و تصمیم گیری در خصوص نیروی تأمین نیروی کار مورد نیاز از میان آنها را دارد.
۴. طی دوره کارورزی افراد کارورز با هزینه دولت تحت پوشش بیمه حوادث می باشند.
۵. در صورت جذب و استخدام کارورزان مقطع کارشناسی و بالاتر واحد پذیرنده از پرداخت حق بیمه سهم کارفرما معاف می باشد.
۶. استفاده از این طرح فقط برای بنگاه های بخش خصوصی مجاز بوده و واحدهای دولتی حق استفاده از این طرح را ندارند.



**دستورالعمل اجرایی طرح کارورزی دانش آموختگان دانشگاهی**  
**موضوع مصوبه مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۵ شورای عالی اشتغال**

**■ تعاریف و مفاهیم**

- ماده ۱: در این دستورالعمل اصطلاحات و تعاریف در معانی مشروحه زیر بکار می‌رود:
- دانش آموخته دانشگاهی: دانش آموخته دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی داخل و خارج از کشور که مدرک تحصیلی آنها مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و یا وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی می‌باشد.
  - کارورز: به فرد دانش آموخته دانشگاهی جوینای کار اطلاق می‌شود که بر اساس این دستورالعمل و در چارچوب استانداردهای آموزشی به فراگرفتن مهارت یا ارتقاء آن در واحد پذیرنده مبادرت می‌نماید.
  - واحد پذیرنده: بنگاه اقتصادی فعال در بخش‌های خصوصی یا تعاونی است که نسبت به پذیرش کارورز جهت آموزش مهارتی اقدام می‌نماید.
  - دستگاه اجرایی: کلیه وزارتخانه‌ها، موسسات دولتی و موسسه یا نهاد عمومی غیردولتی موضوع ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری که مجوز فعالیت در بخش‌های خصوصی یا تعاونی را صادر می‌نمایند.
- دستگاه ناظر: وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی**
- دوره کارورزی: دوره زمانی معینی است که طی آن کارورز نسبت به تبادل دانش، کسب تجربه و ارتقاء مهارت در واحد پذیرنده طبق استانداردهای آموزشی سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور اقدام می‌نماید.
  - مربی: کارفرما یا نیروی کاری است که در استخدام واحد پذیرنده بوده و مهارت‌های حرفه‌ای مرتبط با شغل مورد تصدی خود را به کارورز انتقال می‌دهد.
  - کمک هزینه آموزشی کارورزی: وجهی است که در قالب هزینه آموزشی در طول دوره کارورزی و توسط دولت به کارورز پرداخت می‌شود.
  - موسسه عامل: بانک‌ها، موسسات مالی و اعتباری و صندوق‌های دارای مجوز از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

**■ اهداف**

ماده ۲: اهداف اجرای این طرح عبارتند از:

الف- افزایش قابلیت جذب و اشتغال دانش‌آموختگان از طریق انتقال مهارت و تجربه در محیط کار برای ورود به بازار کار.

ب- ایجاد انگیزه کارآفرینی و کسب و کار در دانش‌آموختگان

ج - ارتقاء اخلاقی و صلاحیت حرفه‌ای دانش‌آموختگان

د - فراهم ساختن زمینه انتقال دانش از دانش‌آموخته به بنگاه اقتصادی

#### ■ دامنه پوشش

ماده ۳: کلیه دانش‌آموختگان دانشگاهی جویای کار و متقاضی کارورزی تحت پوشش این طرح می‌باشند.

تبصره ۱: دانشجویان در حال تحصیل از شمول طرح خارج می‌باشند.

تبصره ۲: اتباع خارجی، موظفین به گذراندن طرح کارورزی در رشته‌های گروه علوم پزشکی و متعهدین به اشتغال در دستگاه‌های

اجرایی، سازمان‌ها و نهادهای انقلاب اسلامی و بورسیه کلیه دستگاه‌ها، سازمان‌ها و نهادهای دولتی از دامنه پوشش طرح خارج

می‌باشند.

#### ■ شرایط احراز

ماده ۴: دانش‌آموخته دانشگاهی برای برخوردار شدن از مزایای طرح باید دارای شرایط زیر باشد:

الف- حداکثر ۲۵ سال سن برای مقطع تحصیلی کاردانی، ۲۸ سال برای مقطع تحصیلی کارشناسی،

۳۳ سال برای مقاطع تحصیلی کارشناسی ارشد و دکتری.

تبصره ۱: به حداکثر سن دانش‌آموختگان دانشگاهی جویای کار دکوری که دوره خدمت نظام وظیفه را گذرانده‌اند دو سال اضافه

می‌شود.

تبصره ۲: دانش‌آموخته دانشگاهی که در طول ۲ سال قبل از ثبت نام در سامانه کارورزی، به مدت ۳ ماه یا بیشتر سوابق بیمه‌ای (تامین

اجتماعی و یا خدمات کشوری) دارد، از شمول این طرح خارج می‌باشد.

ب- ثبت نام در سامانه کارورزی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی (<https://karvarzi.mcls.gov.ir>)

ج- کمتر از ۵ سال از تاریخ اخذ مدرک دانشگاهی سپری شده باشد. چنانچه خدمت نظام وظیفه پس از فارغ‌التحصیلی انجام شود

مدت آن در این بند نیز لحاظ می‌گردد.

د- دارا بودن کارت پایان خدمت یا معافیت برای متقاضیان دکور.

ه- عدم سابقه در دوره کارورزی.

تبصره: کارورزانی که کمتر از دو ماه از شروع دوره، انصراف کتبی خود را اعلام نمایند، یا بر اساس بند ب ماده ۱۶ بندهای ج و د ماده

۱۷ دوره کارورزی آنها قطع گردد، برای یکبار از موضوع بند (ه) مستثنی می‌باشند.

و- سپری شدن حداقل دو ماه از ثبت نام در مرکز کارایی و مشاوره شغلی.

تبصره: کارایی‌ها بابت ثبت نام در سامانه‌های الکترونیکی مجاز به دریافت هیچ‌گونه وجهی نمی‌باشند.

ز- کارورز می‌تواند در طول دوره کارورزی نسبت به گذراندن دوره آموزشی "آمادگی شغلی" از طریق سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور و اخذ گواهینامه مربوطه، اقدام نماید.

#### ■ شرایط واحد پذیرنده

ماده ۵: برای پذیرش کارورز، واحد پذیرنده باید دارای مجوز فعالیت از دستگاه اجرایی ذیربط و مجوز آموزش کارورزی از سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای یا اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان باشد.

ماده ۶: واحد پذیرنده به ازای هر ۲ نفر شاغل بیمه شده، صرفاً مجاز به پذیرش یک نفر کارورز می‌باشد.

تبصره ۱: واحدهای پذیرنده دارای مجوز فعالیت از وزارت جهاد کشاورزی و شرکت‌های دانش‌بنیان دارای مجوز از معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و همچنین استان‌های کمتر برخوردار شامل کرمانشاه، کردستان، ایلام، سیستان و بلوچستان، لرستان، چهارمحال و بختیاری و کهگیلویه و بویراحمد به غیر از مرکز استان به ازای هر ۲ نفر شاغل بیمه شده مجاز به پذیرش یک نفر کارورز می‌باشند.

تبصره ۲: چنانچه واحد پذیرنده ۱ یا ۲ نفر شاغل بیمه‌شده داشته باشد، صرفاً مجاز به پذیرش یک نفر کارورز می‌باشد.

تبصره ۳: واحد پذیرنده‌ای که دارای پروانه کسب می‌باشد، حداقل باید ۱ سال از تاریخ صدور آن گذشته باشد.

ماده ۷: چنانچه واحد پذیرنده پس از گذشت دو ماه از شروع دوره، بدون دلیل موجه و مورد تأیید دستگاه اجرایی استانی از ادامه آموزش به کارورز امتناع نماید تا مدت یک سال از پذیرش کارورز جایگزین محروم می‌گردد.

تبصره ۱: در صورت کاهش نیروی کار بیمه شده واحد پذیرنده در طول مدت مشارکت در اجرای طرح کارورزی مجوز پذیرش و آموزش کارورز واحد مذکور توسط دستگاه ناظر استان ابطال می‌گردد و واحد یاد شده برای مدت دو سال حق ارائه آموزش مهارت کارورزی را نخواهد داشت.

تبصره ۲: چنانچه واحد پذیرنده برای مدت دو سال متوالی یا سه سال متناوب نسبت به افزایش نیروی کار خود اقدام ننماید از شمول مشارکت کنندگان اجرای طرح کارورزی خارج می‌شود. ملاک تشخیص افزایش نیروی کار لیست بیمه واحد پذیرنده است.

#### ■ مدت دوره کارورزی

ماده ۸: طول دوره کارورزی حداقل ۴ ماه و حداکثر ۶ ماه برای هر کارورز متناسب با ظرفیت بنگاه و استانداردهای آموزشی مهارت تعیین می‌گردد.

تبصره ۱: در برخی از فعالیت‌های مستقر در مناطق محروم و کمتر برخوردار کشور، بنا به تشخیص دستگاه ناظر و توافق واحد پذیرنده و اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی حداکثر دوره، برای هر کارورز تا ۹ ماه قابل افزایش می‌باشد.

تبصره ۲: مدت آموزش براساس استانداردهای آموزشی سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور به نحوی تعیین می‌گردد که کارورز هر ماه حداقل ۱۰۰ ساعت و هر روز حداقل ۴ و حداکثر ۸ ساعت (در حد فاصل ساعت ۶ صبح الی ۲۰ عصر) از آموزش عملی بهره‌مند شود.

#### ■ حمایت‌ها

ماده ۹: دستگاه ناظر براساس مقررات جاری صنعت بیمه و در قالب قرارداد با یکی از شرکت‌های بیمه‌گر مورد تأیید بیمه مرکزی کشور نسبت به پوشش بیمه مسئولیت مدنی کارورزان اقدام می‌نماید.

تبصره: در مواردی که هزینه پرداخت شده به شرکت بیمه‌گر طرف قرارداد براساس فرایند اجرایی طرح و انقضای شرایط پوشش بیمه کارورز مازاد بر تعهد شرکت بیمه‌گر باشد مبلغ مازاد تأدیه شده نزد شرکت بیمه‌گر، ظرف مدت یک هفته به دستگاه ناظر برگشت داده می‌شود.

ماده ۱۰: سقف کمک هزینه آموزشی کارورزی در سال ۱۳۹۶ به صورت میانگین ماهیانه سه میلیون و یکصد هزار (۳۱۰۰۰۰۰) ریال تعیین می‌گردد که توسط دستگاه ناظر به تناسب حضور کارورز در واحد پذیرنده و مقطع تحصیلی (کاردانی تا ۲۷۰۰۰۰۰ ریال، کارشناسی تا ۳۱۰۰۰۰۰ ریال و کارشناسی ارشد و دکتری تا ۳۵۰۰۰۰۰ ریال)، در طول دوره محاسبه و حداکثر در سه مرحله، به گونه‌ای که مرحله آخر پس از موفقیت کارورز در آزمون سنجش مهارت و یا صدور گواهی کارورزی توسط سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای باشد، از سوی موسسه عامل به حساب کارورز واریز می‌شود. هر مرحله از پرداخت کمک هزینه مستلزم تأیید گزارش نظارتی توسط اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان و دستگاه ناظر می‌باشد.

تبصره ۱: واحدهای پذیرنده نیز می‌تواند بر اساس توافق با کارورز مبلغی را به عنوان کمک هزینه آموزشی به کارورز پرداخت نماید.

تبصره ۲: دستگاه اجرایی می‌تواند علاوه بر اعتبار تخصیص یافته از سوی دستگاه ناظر از محل منابع خود نیز نسبت به اجرای طرح با رعایت ضوابط این دستورالعمل اقدام نماید.

تبصره ۳: متقاضیان دوره کارورزی که در سامانه کارورزی، عدم نیاز به دریافت کمک هزینه آموزش کارورزی را اعلام نموده‌اند، در اولویت معرفی به واحد پذیرنده قرار می‌گیرند.

ماده ۱۱: کمک هزینه پرداختی به کارورز در هر مرحله پس از تأیید دستگاه ناظر به صورت الکترونیکی از سوی موسسه عامل به حساب کارورز واریز می‌گردد.

ماده ۱۲: طرح کارورزی یک دوره آموزش عملی و کاربردی است و هیچگونه حقی برای کارورز و تعهدی برای واحد پذیرنده جهت جذب و استخدام موقت یا دائمی کارورز و شمولیت قوانین کار و تأمین اجتماعی برای وی ایجاد نمی‌کند. حضور کارورز در واحد پذیرنده صرفاً برای آموزش عملی خواهد بود و واحد پذیرنده مجاز به واگذاری وظایف شغلی به کارورز نمی‌باشد.

ماده ۱۳: واحدهای پذیرنده در صورت به کارگیری و جذب کارورزان مقطع کارشناسی و بالاتر، از مزایای پرداخت ۱۰۰ درصد حق بیمه سهم کارفرما توسط دولت به مدت دو سال، بهره‌مند می‌شوند.

ماده ۱۴: نحوه ارائه آموزش عملی از سوی واحد پذیرنده به کارورز در قالب قرارداد آموزشی پیوست این دستورالعمل در سه نسخه تنظیم می‌شود که یک نسخه نزد کارورز، یک نسخه نزد واحد پذیرنده و یک نسخه نزد اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی شهرستان نگهداری می‌شود.

#### ■ منابع مالی

ماده ۱۵: منابع مالی مورد نیاز اجرای طرح از موارد زیر قابل تأمین می‌باشد:

- الف) منابع اشتغالزایی بودجه های سنواتی برای کمک هزینه های آموزش کارورزان و مشوقهای بیمه سهم کارفرمایی
- ب) بودجه سنواتی دستگاههای اجرایی ملی یا استانی برای توانمندسازی و اشتغال پذیری دانش آموختگان موضوع این دستورالعمل.
- ج) کمک های بلاعوض مردمی، سازمان های حمایتی، موسسات خیریه، نهادهای عمومی غیردولتی.

#### ■ موارد توقف و فسخ قرارداد آموزشی دوره کارورزی

ماده ۱۶: در موارد زیر دوره کارورزی متوقف می‌شود:

الف - تعطیلی موقت واحد پذیرنده حداقل یک هفته و حداکثر سی روز.  
تبصره: در صورت اعلام مراتب فوق از سوی واحد پذیرنده یا کارورز به دستگاه ناظر ظرف مدت حداکثر دو هفته بعد از تعطیلی، مدت توقف به طول دوره کارورزی اضافه خواهد شد.

ب- عدم تأمین مربی جایگزین در صورت عدم حضور مربی اصلی بیش از ۷ روز آموزشی.

ماده ۱۷: در موارد زیر قرارداد آموزش بین کارورز و واحد پذیرنده فسخ می‌گردد:

- الف- احراز اشتغال به کار یا تحصیل کارورز.
- ب- غیبت غیرموجه کارورز در واحد پذیرنده بیش از ۵ روز.
- ج- تعطیلی بیش از یکماه با دائم واحد پذیرنده.
- د- اعلام کتبی واحد پذیرنده مبنی بر قطع آموزش کارورز به دستگاه اجرایی.
- ه- انصراف کتبی کارورز از ادامه شرکت در دوره.
- و- عدم رعایت مقررات انضباطی- آموزشی واحد پذیرنده توسط کارورز.
- ز- فوت و از کار افتادگی کارورز.

#### ■ اجرا، نظارت و ارزیابی

ماده ۱۸: دستگاه اجرایی به منظور مدیریت دقیق اجرای این دستورالعمل، از طریق واحدهای استانی خود، اقدامات زیر را بعمل می-آورد:

الف- فراخوان برای شناسایی واحدهای فعال در بخش‌های خصوصی و تعاونی تحت پوشش واجد صلاحیت فنی و تخصصی به عنوان واحد پذیرنده برای ثبت نام در سامانه کارورزی.

ب- معرفی واحدهای واجد شرایط فنی و تخصصی به سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور و یا اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان جهت بررسی صلاحیت‌های آموزشی مهارتی کارورز و صدور مجوز مربوطه.

تبصره ۱: دستگاه اجرایی و دستگاه ناظر می‌توانند از ظرفیت تشکلهای تخصصی بخشی اعم از سازمانهای نظام مهندسی، اتاقها، اتحادیه-ها، و سایر تشکلهای تخصصی در شناسایی ظرفیتهای واحدهای پذیرنده و سایر حوزه‌های اجرایی و نظارتی قابل واگذاری در قالب تفاهم نامه همکاری مشترک استفاده نمایند.

تبصره ۲: دستگاه ناظر می‌تواند از تشکلهای کارگری به عنوان بازوی نظارتی طرح برای نظارت بر واحدهای پذیرنده در قالب تفاهم نامه همکاری استفاده نماید.

ج- نظارت مستمر بر فرایند اجرای طرح بر اساس چارچوب نظارتی ابلاغی دستگاه ناظر.

د- ارائه گزارش عملکرد در فواصل زمانی ماهانه (در سطح استان) و سه ماهه (در سطح کشور) به دستگاه ناظر.

تبصره: واحدهای پذیرنده در صورت رد صلاحیت فنی و تخصصی توسط دستگاه اجرایی مربوطه و یا رد صلاحیت آموزش مهارتی کارورز، می‌توانند پس از رفع نواقص نسبت به درخواست مجدد همان دوره و یا سایر فعالیت‌های آموزشی مورد نظر اقدام نمایند.

ماده ۱۹: سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور مکلف است به منظور اجرای دقیق این دستورالعمل اقدامات زیر را بعمل آورد:

الف- تهیه و ابلاغ دستورالعمل اجرایی "نحوه صدور مجوز آموزش کارورز".

ب- تدوین استانداردهای آموزشی مهارت مورد نیاز طرح کارورزی در طی اجرای طرح کارورزی.

ج- صدور کارت کارورزی برای کارورزان به صورت مشترک با اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان.

د- صدور مجوز آموزش کارورزی برای واحدهای واجد صلاحیت آموزشهای مهارتی ظرف حداکثر دو هفته.

هـ- برگزاری دوره‌های آموزشی آمادگی شفلی برای کارورزان.

و- پایش کیفیت آموزشهای مهارتی ارائه شده توسط واحد پذیرنده به صورت مستمر.

ز- اخذ آزمون پایان دوره کارورزی در صورت درخواست کارورز و صدور گواهینامه یا صدور تایید حضور کارورز در واحد مربوطه.

ح- تهیه گزارشهای فصلی و ارائه به دستگاه ناظر.

تبصره: در صورت عدم بازدهی قابل قبول واحد پذیرنده در ارائه خدمات آموزشی در هر حرفه (فرصت آموزشی) بنا به تشخیص سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور یا اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی نسبت به لغو مجوز آموزشی ارائه خدمات آموزشی در حرفه (فرصت آموزشی) مربوطه اقدام خواهد شد.

ماده ۲۰: دستگاه ناظر موظف است موارد مربوط به تأمین کمک هزینه آموزشی کارورزان، هزینه های پایش و ارزیابی، پیاده سازی شامل راه اندازی و پشتیبانی سامانه نرم افزاری مورد نیاز طرح کارورزی، بیمه مسئولیت مدنی واحدهای پذیرنده ارورزان و مشوق های بیمه سهم کارفرما را پیش بینی و جهت تصویب و تخصیص اعتبار به سازمان برنامه و بودجه کشور اعلام نماید.

ماده ۲۱: در صورت استخدام کارورز در همان واحد پذیرنده یا سایر واحدهای پذیرنده قبل از اتمام دوره کارورزی، واحد پذیرنده مکلف است حداکثر تا یک هفته نسبت به اعلام رسمی اتمام دوره کارورزی کارورز شاغل شده به اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی اقدام نماید و به منظور برقراری مشوقهای بیمه سهم کارفرما در لیست ارسالی خود به شعبه تأمین اجتماعی مشخصات نیروی کار جدید را درج نماید.

ماده ۲۲: مسئولیت هماهنگی، اطلاع رسانی، توسعه و نظارت بر حسن اجرای این دستورالعمل در استان‌ها بر عهده دبیر کارگروه تخصصی اشتغال استان می‌باشد. ناظر استانی موظف است گزارش نظارتی را هر سه ماه یکبار به رئیس کارگروه و دستگاه ناظر ارائه نماید.

ماده ۲۳: دستگاه ناظر موظف است بر اساس ظرفیت کارگاههای دایر فعال (دارای کد بیمه تأمین اجتماعی) در هر استان، ظرفیت مشارکت دانش آموختگان دانشگاهی جویای کار و وضعیت بازار کار نسبت به تعیین ظرفیت پذیرش کارورز و توزیع استانی مطابق جدول پیوست اقدام نماید.

ماده ۲۴: استانداران و اعضای شورای برنامه ریزی و توسعه استان در راستای اجرای صحیح و دقیق این دستورالعمل با بهره گیری از ظرفیت دستگاههای اجرایی و کارگروه تخصصی اشتغال استان هماهنگی، همکاری و مساعدت لازم را بعمل می‌آورند.

ماده ۲۵: با هدف راهبری، هماهنگی و مدیریت طرح کارورزی در استان، کمیته اجرایی ذیل کارگروه تخصصی اشتغال مرکب از مدیر کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی، نماینده استانداری، مدیر کل سازمان تأمین اجتماعی، مدیر کل سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای تشکیل خواهد شد.

این دستورالعمل مشتمل بر ۲۵ ماده و ۲۱ تبصره در هفتاد و پنجمین جلسه شورای عالی اشتغال مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۵ به تصویب رسید که طی اجرای قانون برنامه ششم توسعه قابل اجرا خواهد بود و در صورت نیاز به تداوم اجرای آن، با طرح در شورای عالی اشتغال قابل تمدید می‌باشد.



جدول پیوست: سهمیه استان‌های کشور در اجرای طرح کارورزی در سال ۱۳۹۶

ردیف	استان	سهم هر استان	تعداد کارورزان بیش بینی شده
۱	آذربایجان شرقی	۳.۷	۴.۹۹۵
۲	آذربایجان غربی	۳.۲	۴.۳۲۰
۳	ازبیل	۲.۶	۳.۵۱۰
۴	اصفهان	۳.۵	۴.۷۲۵
۵	البرز	۱.۸	۲.۲۳۰
۶	ایلام	۲.۵	۳.۳۷۵
۷	بوشهر	۲.۲	۲.۹۷۰
۸	تهران	۵.۴	۷.۲۹۰
۹	چهارمحال و بختیاری	۳.۲	۴.۳۲۰
۱۰	خراسان جنوبی	۱.۵	۲.۰۲۵
۱۱	خراسان رضوی	۳.۹	۵.۲۶۵
۱۲	خراسان شمالی	۱.۹	۲.۵۶۵
۱۳	خوزستان	۵.۶	۷.۵۶۰
۱۴	زنجان	۱.۸	۲.۴۳۰
۱۵	سمنان	۱.۴	۱.۸۹۰
۱۶	سیستان و بلوچستان	۴.۹	۶.۶۱۵
۱۷	فارس	۵.۶	۷.۵۶۰
۱۸	قزوین	۲.۶	۳.۵۱۰
۱۹	قم	۱.۳	۱.۷۵۵
۲۰	کردستان	۳.۷	۴.۹۹۵
۲۱	کرمان	۲.۴	۳.۲۴۰
۲۲	کرمانشاه	۵.۵	۷.۴۲۵
۲۳	کهگیلویه و بویراحمد	۱.۵	۲.۰۲۵
۲۴	گلستان	۳.۲	۴.۳۲۰
۲۵	گیلان	۴.۱	۵.۵۳۵
۲۶	لرستان	۴.۵	۶.۰۷۵
۲۷	مازندران	۳.۹	۵.۲۶۵
۲۸	مرکزی	۲.۹	۳.۹۱۵
۲۹	هرمزگان	۲.۹	۳.۹۱۵
۳۰	همدان	۳.۶	۴.۸۶۰
۳۱	یزد	۳.۲	۴.۳۲۰
	۱۰ درصد متمرکز *		۱۵,۰۰۰
	جمع کل	۱۰۰	۱۵۰,۰۰۰

استان‌هایی که فراتر از سهمیه بیش بینی شده این جدول نسبت به پذیرش کارورز در واحد پذیرنده اقدام نمایند مطابق ۱۰ درصد متمرکز و با اعلام کارگروه اشتغال استان، بین استانهای یاد شده توزیع خواهد شد

شماره: ۱۰۷۲۳/۹۷/۱۰۰۰  
تاریخ: ۹۷/۱/۴  
پست: ۹۷/۱/۴  
درباره: ...

موضوع: دستورالعمل اجرایی طرح مهارت آموزی  
در محیط کار واقعی موضوع مصوبه مورخ ۹۵/۱۱/۵  
شورای عالی اشتغال

اداره کل استان:  
با سلام

در خصوص نحوه اجرای دستورالعمل اجرایی طرح «مهارت آموزی در محیط کار واقعی» موضوع مصوبه مورخ ۹۵/۱۱/۵ شورای عالی اشتغال «ضمیمه دستوراداری شماره ۲۷۹۴۱ مورخ ۹۶/۲/۱۹ وزیر محترم تعاون، کار و رفاه اجتماعی به عنوان استانداران محترم سراسر کشور (تصویر پیوست) با رویکرد ایجاد بسترهای لازم برای اشتغال مولد و پایدار و همچنین استمرار و تثبیت فرصت های اشتغال موجود و مورد نیاز جامعه بویژه در مشاغل خرد و خانگی با استفاده از ظرفیت های آموزش موجود در محیط های کارگاهی توجه واحدهای اجرایی را به رعایت نکات ذیل جلب می نماید:

بخش اول: تعاریف

- ۱- مرکز یادگیری (واحد مشمول طرح): یکی از مراکز آموزشی یا کارگاهی است که با مجوز سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور می تواند نسبت به تربیت فنی و حرفه ای مهارت آموز در حرفه های آموزشی مجاز اقدام نماید. توجه: براساس رویکرد دستورالعمل اجرایی صادره از سوی وزیر محترم تعاون، کار و رفاه اجتماعی مبنی بر ایجاد بستر آموزشی در محیط های کارگاهی، منظور از مرکز یادگیری (واحد مشمول طرح) کارگاه هایی هستند که طبق شرایط مقرر در دستورالعمل یادشده و این دستوراداری حائز شرایط مهارت آموزی می باشند.
- ۲- مهارت آموز: فردی است که پس از کسب دانش کافی در یکی از حرفه های آموزشی مجاز به منظور کسب مهارت با رضایت و اختیار خود (در مورد اشخاص زیر ۱۸ سال با اطلاع و رضایت کتبی ولی) تحت نظارت مرکز یادگیری و مطابق مقررات آموزشی سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور در واحدهای مشمول طرح براساس این دستوراداری مشغول آموزش می شود.
- ۳- مربی (استاد کار): فردی که تجربه، توان فنی، شفلی و مهارتی وی مورد تأیید صنف یا صنعت مربوطه بوده و در کارگاه شاغل می باشد و دارای پروانه فعالیت معتبر از مراجع ذیصلاح است.
- ۴- مهارت آموزی در محیط کار واقعی: یکی از روش های آموزش فنی و حرفه ای است که طی آن مهارت و شایستگی های مورد نیاز در چارچوب استانداردهای آموزشی سازمان مذکور از مربی به مهارت آموز هم زمان با فرآیند تولید محصول و ارائه خدمات منتقل می گردد.
- ۵- حرفه آموزشی مجاز: حرفه یا شایستگی که در قالب استاندارد آموزشی سازمان آموزش فنی و حرفه ای مصوب گردیده است.

شماره: ۱۰۰۰/۹۲/۱۰۷۲۳  
تاریخ: ۹۲/۱/۴  
پوسته: دارد

نمونه استاندارد های آموزش از طریق آدرس ([www.irantvto.ir](http://www.irantvto.ir)) و منوهای ذیل قابل مشاهده می باشد.  
حوزه های سازمان / سامانه ملی استاندارد مهارت / استانداردهای آموزشی / استانداردهای آموزشی کارآموزی / همه خوشه ها / عنوان گروه  
**بخش دوم: شرایط مهارت آموز**

- ۱- سن مهارت آموز حداقل ۱۵ سال و حداکثر ۲۴ سال تمام باشد.
- ۲- تابعیت ایرانی داشته باشد.
- ۳- از کارکنان کارگاه نباشد.
- ۴- دارای معرفی نامه از سوی سازمان آموزش فنی و حرفه ای باشد. (نمونه پیوست)
- ۵- درسایت سازمان آموزش فنی و حرفه ای ثبت نام نموده باشد.
- ۶- فاقد سابقه بیمه پردازی در شغل معرفی شده باشد.
- ۷- در دوره کارآموزی در هیچ یک از کارگاه های مشمول قانون تامین اجتماعی اشتغال بکار نداشته و یا مشمول بیمه های اجتماعی (رانندگان، ساختمانی، قالی بافان) نباشد.

**بخش سوم: شرایط مربی (استادکار)**

مربی (استادکار) متقاضی می بایست حداقل ۵ سال از صدور پروانه فعالیت معتبر مرتبط به نام ایشان سپری و یا در صورت داشتن گواهینامه مهارت دارای ۳ سال سابقه کار مرتبط در همان شغل باشد. (در هر صورت طبق بند ۳) ذیل بخش اول این دستوراداری داشتن پروانه فعالیت معتبر جهت کارگاه الزامی می باشد)

**بخش چهارم: نحوه اقدام از سوی سازمان تامین اجتماعی**

الف) بازرسی سازمان میبایست در هنگام بازرسی از مرکز یادگیری (واحد مشمول طرح) به موارد ذیل توجه نماید:

۱- تعداد مهارت آموزان برای هر واحد مشمول به شرط وجود امکانات، تجهیزات، فضا و ایمنی کافی حداکثر ۳ نفر می باشد.

۲- بازرسی سازمان مکلف است ضمن درج نام مهارت آموز در فرم گزارش بازرسی، در قسمت توضیحات فرم مزبور نسبت به ثبت شروع دوره با توجه به کارت مهارت آموزی وی اقدام نماید.

ب) واحد در آمد میبایست نسبت به اخذ مدارک از مرکز یادگیری و ضبط در پرونده مطالباتی و رعایت مقررات به شرح ذیل اقدام نماید:

- ۱- پروانه فعالیت معتبر. (در صورت عدم ضبط آن در پرونده و یا منقضی شدن اعتبار آن)
- ۲- یک نسخه تصویر فرم شماره ۵ با موضوع (صدور مجوز برگزاری دوره آموزشی) و فرم شماره ۸ با موضوع (معرفی مهارت آموز به مرکز یادگیری جهت آموزش) ضمیمه دستور العمل فوق که طی هماهنگی های بعمل آمده با سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور مقرر گردیده است با توجه به نامه شماره ۹۶/۲۹۷۶۴ مورخ ۹۶/۸/۲۲ فرم های مزبور ممهور به مهر سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور به شعبه تامین اجتماعی ذیربط ارسال گردد. (تصویر پیوست)

توجه: فرم های ارسالی به ترتیب فوق از تاریخ صدور این دستور اداری قابل رسیدگی خواهد بود.

۳- کنترل نام مهارت آموز در سامانه آموزش فنی و حرفه ای کشور به آدرس [www.portaltvto.com](http://www.portaltvto.com).

۴- کنترل مشخصات دوره های آموزشی در پورتال جامع آموزش سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور.

توجه: مقرر گردید سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور رمز ورود به سامانه مزبور را به شعبه سازمان ارسال نماید. لذا در حال حاضر کنترل نام مهارت آموز از طریق معرفی سازمان آموزش فنی و حرفه ای به ترتیب ذکر شده در بند ۲ فوق و انجام بازرسی خواهد بود.

۵- بدیهی است در صورت عدم تطبیق مشخصات فرد معرفی شده با شخص گزارش شده در گزارش بازرسی کارگاهی، فرد موصوف از شمول به این دستوراداری خارج و جزء کارگران کارگاه لحاظ و می بایستی برابر مقررات نسبت به اعلام موضوع به کارگاه اقدام تا کارفرما مطابق مواد ۳۶ و ۳۹ ق.ت.ا و آئین نامه اجرایی آن نسبت به ارسال لیست و پرداخت حق بیمه وی اقدام نماید.

۶- درخصوص کارگاههای دایر که کارفرما در طول دوره یکسال قبل از درخواست استفاده از مزایای این دستوراداری، لیست حقوق و مزد کارکنان خود را ارسال ننموده و یا اینکه منحصراً دارای بازرسی کارگاهی بوده و یا فاقد لیست و بازرسی می باشند به منظور مساعدت با اینگونه کارفرمایان لازم است شعب به شرح ذیل اقدام نمایند:

۱-۶- درخصوص کارگاههایی که علیرغم دایر بودن و داشتن فعالیت در یکسال قبل از درخواست، کارفرمای مربوطه از ارسال لیست و پرداخت حق بیمه کارکنان خودداری نموده است می بایستی ضمن بررسی دقیق پرونده مطالباتی و مدارک کامل شناخت کارفرمایی موضوع بخشنامه ۱۹ جدید درآمد، ظرفیت کارگاه و تعداد کارگران شاغل در یکسال گذشته از طریق بازرسی تحقیقی دو نفره بررسی و گزارش بازرسی مبنای تعیین نیروی کار موجود جهت استفاده از مهارت آموز قرار گیرد.

۲-۶- کارگاههایی که ظرف یکسال قبل از درخواست بکارگیری مهارت آموز از ارسال لیست و پرداخت حق بیمه کارکنان خود به سازمان خودداری نموده اند و تعداد بیمه شدگان کارگاه براساس گزارشات بازرسی بعمل آمده از کارگاه ظرف یکسال گذشته مشخص می باشد، بیشترین تعداد بیمه شدگان مبنای جذب مهارت آموز خواهد بود.

۷- شعب می بایستی درخصوص کارگاههای فاقد کارگر و جدیدالتاسیس بطور کامل مدارک شناخت کارفرمایی اعم از سند مالکیت، اجاره نامه رسمی، سرقفلی، صلح نامه، پروانه فعالیت، شراکتنامه و... را اخذ و با تشکیل پرونده مطالباتی کارگاه، دریک بازه زمانی مشخص سه ماهه پس از شروع فعالیت اصلی و عملی کارگاه، نسبت به انجام بازرسی دو نفره کارگاهی اقدام نماید. لازم به ذکر است در بازه زمانی فعالیت اصلی و عملی کارگاه، چنانچه کارفرما نسبت به ارسال لیست و پرداخت حق بیمه کارکنان اقدام نموده باشد، مجموع تعداد افراد بعنوان مبنای نیروی کار موجود خواهد بود و کارفرما مازاد برآن می تواند نسبت به جذب نیروی کار جدید اقدام نماید.

توجه: درخصوص کارگاه های جدیدالتاسیس رعایت دقیق بخش سوم این دستور اداری الزامی می باشد.

۸- در مورد کارگاههایی که، کارفرما صورت مزد و حقوق بیمه شدگان را ارسال و بازرسان سازمان نیز به هنگام مراجعه به کارگاه، اسامی افرادی که کارفرما صورت مزد و حقوق آنان را ارسال ننموده است را در گزارش بازرسی درج می نماید، تعداد افراد ثبت شده در گزارش (مجموع تعداد افراد) بعنوان مبنای نیروی کار موجود قرار می گیرد.

۹- کارگاههای فصلی از شمول به این دستوراداری خارج می باشند.

۱۰- در مورد کارگاه هایی که بیش از یک شیفت کاری فعالیت می نمایند، می بایستی از کلیه شیفت های کاری کارگاه بازرسی و مجموع تعداد افراد مندرج در گزارش های مزبور بعنوان مبنای تعیین تعداد نیروی کار موجود قرار گیرد.

۱۱- با تعیین نیروی کار موجود و معرفی مهارت آموز، بازرسان شعبه می بایستی به هنگام مراجعه بعدی با توجه به سیستم مکانیزه تعبیه شده، کنترل و نظارت بر نحوه اشتغال افراد معرفی شده داشته و در صورتی که هر یک از مهارت آموزان در کارگاه اشتغال نداشته و یا معرفی خارج از ضوابط انجام شده باشد مراتب را در گزارش بازرسی درج و ضمن ثبت سیستم، بیمه شده از حالت ستاره دار خارج و مراتب به کارفرما منعکس گردد.

تصوه: چنانچه تعداد کارکنان نسبت به نیروی کار موجود اضافه نشده باشد، کارگاه از شمول این دستوراداری برای افراد مهارت آموز جذب شده خارج بوده و می بایست مراتب به کارفرما اعلام گردد. همچنین در صورتیکه در ماههای آتی، تعداد بیمه شدگان کارگاه مندرج در لیست های ارسالی کارفرما نسبت به نیروی کار موجود کاهش یابد، فرد یا افرادی که بعنوان مهارت آموز در کارگاه جذب شده اند از شمول این دستوراداری خارج خواهند بود.

۱۲- چنانچه کارگاه های مشمول قانون با رعایت شرایط مندرج نسبت به جذب مهارت آموز اقدام نمایند، بابت همان فرد یا افراد از پرداخت حق بیمه سهم کارفرما و بیمه شده منحصراً در دوره مهارت آموزی خارج خواهند بود.

۱۳- کارگاه های بیمه انکاری از شمول این دستوراداری خارج می باشند.

۱۴- اگر به هر طریقی شعبه احراز نماید که مهارت آموز خارج از ضوابط مقرر قبلاً در واحد مورد نظر فعالیت داشته، کارگاه برای همیشه از شمول این دستوراداری خارج خواهد شد.

تصوه: وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، سازمان تأمین اجتماعی و سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور می توانند کارفرمای مربوطه را علاوه بر محرومیت یاد شده تحت پیگیری قانونی قرار دهند.

۱۵- در صورتیکه برای شعبه احراز گردد که کارگاه های مشمول قانون تأمین اجتماعی منحصراً به جهت استفاده از مزایای این دستوراداری همان نیروی کار قبلی را بعنوان مهارت آموز جذب نموده، فرد مورد نظر جزء نیروهای کاری کارگاه محسوب و از شمول به این دستوراداری خارج خواهد بود.

۱۶- مربی (استادکار) حین اجرای آموزش اجازه کاهش تعداد یا اخراج کارگران مشمول بیمه تأمین اجتماعی نسبت به زمان شروع اجرای طرح را ندارد. (تعداد بیمه شدگان واحدهای مشمول نباید کاهش یابد).

۱۷- طرفین حق مطالبه و پرداخت هیچگونه وجهی بابت اجرای دوره آموزشی را ندارند. بدیهی است در صورتی که به هر نحوی از انحاء رابطه مزد بگیری فی مابین مهارت آموز با کارفرما احراز گردد در این صورت فرد مشمول قانون تأمین اجتماعی بوده و کارفرما مکلف است نسبت به ارسال لیست و حق بیمه مشارالیه مطابق مواد ۳۶ و ۳۹ق.ت.ا و آئین نامه اجرایی مربوطه به شعبه سازمان تأمین اجتماعی اقدام نماید.

۱۸- کاهش تعداد نیروی کار کارگاه براساس بازنشستگی، از کارافتادگی یا فوت پرسنل از شمول بند ۱۱ فوق الذکر مستثنی می باشد.





**بخش پنجم: وظایف کارفرما، مربی (استاد کار)**

۱- کارفرمای مرکز یادگیری می بایست نسبت به اعلام جذب و معرفی مهارت آموز به شعبه سازمان تامین اجتماعی محل استقرار کارگاه حداکثر ظرف ۴۸ ساعت به همراه مدارک مندرج در ذیل قسمت (ب) بخش چهارم اقدام نماید.

۲- اعلام ترک و یا پایان دوره مهارت آموزی به سازمان تامین اجتماعی حداکثر ظرف مدت ۴۸ ساعت از سوی کارفرما به شعبه مربوطه.

**بخش ششم: وظایف مشترک مربی (استادکار) و مهارت آموز**

"طبق دستورالعمل اجرایی طرح «مهارت آموزی در محیط کار واقعی موضوع مصوبه مورخ ۹۵/۱۱/۵ شورای عالی اشتغال» ضمیمه دستوراداری شماره ۲۷۹۴۱ مورخ ۹۶/۲/۱۹ وزیر محترم تعاون، کار و رفاه اجتماعی مرجع رسیدگی به اختلافات آموزشی مهارت آموز و مربی (استادکار)، تشکل صنفی یا صنعتی مربوطه می باشد و افراد موصوف بدلیل عدم رابطه مزدبگیری فی مابین طبق بند (۴) بخش نهم این دستوراداری از شمول قانون کار و تامین اجتماعی خارج می باشند".

**بخش هفتم: وظایف سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور و ادارات کل آموزش فنی و حرفه ای استانها**

۱- طراحی و بکارگیری سامانه رایانه ای مناسب برای شناسایی، ثبت نام، بررسی، معرفی و سایر مراحل اجرایی طرح به منظور تسهیل امور متقاضیان و دستگاه های دست اندر کار اجرای دستوراداری و حسن نظارت بر فرآیند اجرای طرح مطابق با درخواست مرکز یادگیری.

۲- اعلام جذب و همچنین ترک پایان دوره مهارت آموز به شعبه ای که کارگاه در محدوده آن فعالیت می نماید.

**بخش هشتم: کمیته اجرایی استان**

در راستای وظایف تعیین شده جهت کمیته اجرایی استان به شرح ماده ۱۴ دستورالعمل اجرایی طرح مهارت آموزی در محیط کار واقعی (تصویر پیوست) کمیته ای با ترکیب زیر در تمام استانها در محل تعیین شده از سوی اداره کل فنی و حرفه ای تشکیل میشود:

۱- مدیر کل آموزش فنی و حرفه ای استان (رئیس کمیته).

۲- معاون آموزش، پژوهش و برنامه ریزی (دبیر کمیته).

۳- نماینده اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان.

۴- نماینده اتاق اصناف استان.

۵- یک نفر از نمایندگان تشکل های کارگری با معرفی مدیر کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان.

۷- نماینده اداره کل تامین اجتماعی استان (الزاماً مدیر کل یا معاون بیمه ای).

۸- نماینده اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان.

توجه: حضور فعال و مستمر مدیر و یا معاون بیمه ای در جلسات مزبور الزامی می باشد.

شماره ثبت: ۱۰۷۳۳۳۳۳۳۳  
تاریخ: ۶ اردیبهشت ۹۷  
پست: ۹۷۰۰۰۰

بخش نهم: سایر

- ۱- مهارت آموز صرفاً در دوره مهارت آموزی مشمول قانون تامین اجتماعی نخواهد بود.
  - ۲- مهارت آموز پس از اتمام دوره مربوطه در صورت اشتغال در کارگاه مشمول بیمه اجباری خواهد بود.
  - ۳- مهارت آموز در صورت اشتغال به مهارت دیگری در کارگاه از شمول این دستوراداری خارج و کارفرما میبایست نسبت به ارسال لیست و حق بیمه وی به شعبه مربوطه اقدام نماید.
  - ۴- مهارت آموز در دوران مهارت آموزی از شمول قانون کار خارج و طرح هرگونه ادعای اشتغال بابت دوره مزبور قابل رسیدگی نخواهد بود.
  - ۵- هر مهارت آموز صرف نظر از نوع مهارت مربوطه منحصراً بابت یک دوره آموزشی مشمول این دستوراداری خواهد بود.
  - ۶- از مطالبه حق بیمه بابت وی در دوره مهارت آموزی و با تا تاریخ اعلام ترک مهارت آموز، انصراف و... (هر کدام که مقدم باشد) می بایست خودداری گردد.
  - ۷- عدم شراکت، معامله و... مهارت آموز با کارفرمای کارگاه.
  - ۸- آموزش در مرکز یادگیری تعیین شده و در ساعات معمول کار اجرا گردد.
  - ۹- زمان آموزش برابر با زمان مندرج در استانداردهای آموزشی بوده و حداکثر یکسال است.
  - ۱۰- شرکت مشاور مدیریت و خدمات ماشینی تامین مکلف است در اسرع وقت نسبت به تهیه و ساخت نرم افزار مربوطه به شرح این دستوراداری اقدام، بطوریکه بصورت هوشمند مهارت آموز از صف بیمه شدگان خارج و در صورت اشتغال در کارگاه در ردیف بیمه شدگان قرار گرفته و آمار آن بصورت ماهیانه در شعبه قابل اخذ باشد.
  - ۱۱- ادارات کل استانها مکلفند آمار عملکرد مربوطه را بصورت فصلی تهیه و به اداره کل وصول حق بیمه ارسال نمایند.
- مسئول حسن اجرای این دستوراداری مدیران کل، معاونین بیمه ای و رؤسا و کارشناسان ارشد درآمد، بازرسی، نامنویسی و حسابهای انفرادی، فنی بیمه شدگان، آمار و فرابری داده های ادارات کل استانها، رؤسا و معاونین و مسئولین درآمد، بازرسی، نامنویسی و حسابهای انفرادی و فنی بیمه شدگان و کارشناس فرابری داده های شعب، شرکت مشاور مدیریت و خدمات ماشینی تامین می باشند.

ریاست...  
دکتر بهمنی زورنوش  
در حال



جمهوری اسلامی ایران  
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی  
وزیر

بسمتعالی

شماره: .....  
تاریخ: .....  
پیوست: .....

استادان محترم سراسر کشور

با سلام و احترام

پیرو ابلاغیه شماره ۲۳۴۱۰ مورخ ۱۳۹۶/۲/۱۳، موضوع "دستورالعمل اجرایی طرح مهارت‌آموزی در محیط کار واقعی"، ضمن تقدیر و تشکر از مساعی جنابعالی و همکاران اجرایی در سطح استان در پیشبرد این طرح در سال گذشته، به پیوست نسخه سال ۹۷ دستورالعمل اجرایی طرح مذکور ابلاغ می‌گردد. این نسخه بر اساس مصوبات جلسه مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۱۲ شورای عالی اشتغال و تأکیدات رئیس جمهور محترم تنظیم شده است. نکته مورد تأکید در این نسخه، عدم شمولیت قوانین کار و تأمین اجتماعی در مورد مهارت‌آموزان موضوع طرح در همه مقاطع سنی و سطوح تحصیلی است.

با توجه به اینکه تحقق کامل اهداف برنامه اشتغال فراگیر منوط به اجرای هماهنگ و موفق همه طرح‌های ذیل برنامه و از جمله طرح مهارت‌آموزی در محیط کار واقعی است، شایسته است ضمن هماهنگی نزدیک با دستگاه‌های اجرایی ذیربط در سطح استان، ترتیبی اتخاذ فرمایند تا از ظرفیت‌های بخش خصوصی و تعاونی در پیاده‌سازی این طرح بهره‌برداری لازم به عمل آید.

علیرضا علی‌ریسی  
رئیس هیات مدیره

۱۷۷۱۴  
۱۳۹۷/۲/۰۵

رونوشت:

✓ جناب آقای دکتر روحانی رئیس جمهور محترم جهت استحضار.

دبیرخانه مرکزی نهاد ریاست جمهوری

شماره ثبت: ۱۰۸۸۳

تاریخ نامه: ۱۳۹۷/۰۲/۰۵

## دستورالعمل اجرایی طرح مهارت آموزی در محیط کار واقعی

موضوع مصوبه مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۵ و ۹۶/۱۲/۱۲ شورای عالی اشتغال

### مقدمه

به منظور اجرایی نمودن بند ۲ سیاستهای کلی اشتغال ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری، بند ۵ سیاستهای کلی اقتصاد مقاومتی و مصوبه جلسه هفتاد و ششم شورای عالی اشتغال مورخ ۹۶/۱۲/۱۲، نسخه سال ۹۷ "طرح مهارت آموزی در محیط کار واقعی" با رویکرد ایجاد بسترهای لازم برای اشتغال مولد و پایدار و همچنین استمرار و تثبیت اشتغال فرصتهای موجود و مورد نیاز جامعه بویژه در مشاغل خرد و کوچک با استفاده از ظرفیت بخشهای غیردولتی در توسعه آموزشهای مهارتی و نیز برای استفاده از ظرفیت های آموزشی موجود در محیطهای کارگاهی و در راستای توسعه و تنوع الگوهای آموزشی تدوین گردیده است.

### ماده ۱: اهداف

افزایش اشتغال پذیری نیروی کار از طریق:

- ۱-۱- آشنایی با محیط کسب وکار، کسب تجربه و آماده سازی و ایجاد خودباوری در مهارت آموز برای ورود به عرصه اشتغال و کارآفرینی.
- ۲-۱- حفظ و پایداری مشاغل سنتی و بومی خصوصا در صنایع دستی
- ۳-۱- کمک به بنگاههای فعال به منظور شناسایی و جذب نیروی کار مستعد و توانمند
- ۴-۱- کاهش هزینههای جذب و بکارگیری نیروهای فاقد مهارت
- ۵-۱- استفاده از ظرفیت و توان آموزشی عملی بنگاههای اقتصادی

### ماده ۲: اصطلاحات و تعاریف

- ۱-۲- اداره کل: ادارات کل آموزش فنی و حرفه ای استانها.
- ۲-۲- سازمان: سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور.
- ۳-۲- مرکز مهارت آموزی (واحد مشمول طرح): یکی از مراکز آموزشی یا کارگاهی است که بر اساس ماده ۱۰۸ قانون کار و در راستای ایجاد و توسعه مراکز مهارت آموزی با مجوز سازمان می تواند نسبت به تربیت فنی و حرفه ای مهارت آموز، در حرفه های آموزشی مجاز اقدام نماید.
- ۴-۲- حرفه آموزشی مجاز: حرفه یا شایستگی که در قالب استاندارد آموزشی سازمان مصوب گردیده است.
- ۵-۲- مهارت آموز: فردی که مطابق قسمت دوم تبصره ۱ ذیل ماده ۱۱۲ قانون کار شاغل نیست و راسا به مراکز مهارت آموزی مراجعه می نماید و پس از کسب دانش کافی در یکی از حرفه های آموزشی مجاز به منظور کسب مهارت با رضایت و اختیار خود (در مورد اشخاص زیر ۱۸ سال با اطلاع و رضایت کتبی ولی) تحت نظارت مرکز یادگیری و مطابق مقررات آموزشی سازمان در واحدهای مشمول طرح براساس این دستورالعمل مشغول آموزش می شود.
- ۶-۲- مربی (استادکار): فردی که تجربه، توان فنی، شغلی و مهارتی وی مورد تایید صنف یا صنعت مربوطه بوده و در کارگاه شاغل می باشد و دارای پروانه کسب یا بهره برداری از مراجع ذیصلاح است.
- ۷-۲- مهارت آموزی در محیط کار واقعی: یکی از روش های آموزش فنی و حرفه ای است که طی آن مهارت و شایستگی های مورد نیاز از مربی به مهارت آموز همزمان با فرآیند تولید محصول و ارائه خدمت منتقل می گردد.

### ماده ۳: شرایط مهارت آموز

- ۱-۳- مهارت آموز علاقه مندی و تمایل خود را کتبا و یا از طریق سامانه اعلام نماید.
- ۲-۳- سن مهارت آموز حداقل ۱۵ سال تمام باشد.
- ۳-۳- تابعیت ایرانی داشته باشد.

۴-۳- شرایط و توانایی لازم متناسب با استاندارد آموزشی مربوطه را داشته باشد.

۵-۳- شاغل نباشد.

۶-۳- در پورتال سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای به نشانی الکترونیکی <http://www.portaltvto.com> ثبت نام شده باشد.

#### ماده ۴: شرایط مربی (استادکار)

۱-۴- حداقل دارای پنج سال و در صورت داشتن گواهینامه مهارت دارای سه سال سابقه کار مرتبط (در همان شغل) باشد.

۲-۴- حسن شهرت، سطح تخصصی و توان حرفه‌ای وی مورد تأیید صنف یا صنعت مربوطه باشد.

۳-۴- صلاحیت عمومی و توانمندی انتقال مطالب به مهارت آموزان را داشته باشد.

#### ماده ۵: شرایط آموزش

۱-۵- آموزش در مرکز مهارت آموزی تعیین شده و در ساعات معمول کار اجرا گردد.

۲-۵- آموزش مطابق استاندارد آموزشی سازمان صورت گیرد. برای مشاغل فاقد استاندارد، سازمان با مشارکت متخصصین صنف یا صنعت نسبت به تهیه و تدوین استاندارد اقدام می‌نماید. در صورت فقدان استاندارد، محدودیتی برای مهارت آموزی ایجاد نمی‌شود.

۳-۵- زمان آموزش حداکثر یکسال باشد. همچنین حداقل مدت زمان آموزش در هر زمان نباید کمتر از هشتاد ساعت باشد.

۴-۵- آموزش بایستی متناسب با حرفه مربوطه باشد.

۵-۵- در صورت تخلف مرکز یادگیری، معرفی مهارت آموز به دیگر مراکز مشابه مجاز می‌باشد.

۶-۵- سرفصل‌های آموزشی باید در مرکز یادگیری نصب شده باشد.

۷-۵- مهارت آموز می‌تواند در پایان دوره به منظور اخذ آزمون‌های مربوطه به مراکز یادگیری معرفی شود.

۸-۵- مربی (استادکار) حین اجرای آموزش اجازه کاهش تعداد یا اخراج کارگران مشمول بیمه تأمین اجتماعی نسبت به زمان شروع اجرای طرح را ندارد. (تعداد بیمه شدگان واحدهای مشمول نباید کاهش یابد).

۹-۵- طرفین حق مطالبه هیچگونه وجهی بابت اجرای دوره آموزشی را ندارند.

#### ماده ۶- شرایط مرکز مهارت آموزی

۱-۶- دارای پروانه کسب یا بهره برداری معتبر باشد.

۲-۶- ترجیحاً مجوز آموزشی مربوطه را از اداره کل داشته باشد.

۳-۶- دستورالعمل‌های ایمنی و حفاظت فنی و بهداشت کار در مرکز مهارت آموزی رعایت شده باشد.

۴-۶- دستگاه‌ها و تجهیزات مرکز مهارت آموزی متناسب با نوع حرفه و آموزش باشد.

۵-۶- در پورتال سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای به نشانی الکترونیکی <http://www.portaltvto.com> ثبت نام نموده باشد

۶-۶- مرکز مهارت آموزی می‌تواند راساً نسبت به ثبت نام مهارت آموز وارد در سامانه اقدام نماید.

#### ماده ۷: وظایف مربی (استادکار)

۱-۷- همکاری با سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای

۲-۷- معرفی مهارت آموز برای آزمون پایان دوره به مرکز بلافاصله بعد از پایان دوره در صورت تمایل.

۳-۷- رعایت مفاد قرارداد آموزشی منعقد شده بین مربی (استادکار) و مهارت آموز (یا ولی وی).

۴-۷- اعلام ترک دوره مهارت آموزی به اداره کل مربوطه.

۵-۷- توانمندسازی مهارت آموز در مهارت‌های کسب و کار به همراه مهارت‌های شغلی در حد متعارف حرفه مربوطه و رعایت کرامت انسانی.

۶-۷- خودداری از محول نمودن آموزش به دیگران.

#### ماده ۸: وظایف مهارت آموز

۱-۸- تا پایان مدت دوره موظف به اجرای مفاد قرارداد آموزشی باشد.

۲-۸- طبق برنامه آموزشی تعیین شده توسط مربی در محل آموزش حاضر شود.



۳-۸- در صورت غیبت مهارت آموز (به علت بیماری و...)، وی موظف است مراتب را در اسرع وقت به همراه اسناد و مدارک مربوطه به مرکز مهارت آموزی اطلاع دهد.

۴-۸- کلیه مقررات انضباطی، ایمنی و آموزشی مرکز مهارت آموزی را رعایت کند.

۵-۸- مهارت آموزان پس از موفقیت در دوره آموزشی قبلی در اولویت ثبت نام در دوره‌های تکمیلی مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای سازمان می‌باشند.

#### ماده ۹: وظایف مشترک مربی (استادکار) و مهارت آموز

۱-۹- عدم اجبار به امور غیر آموزشی از جمله ضمانت، شهادت، شراکت، معامله و...

۲-۹- امانت‌داری، تلاش حداکثری برای حفظ جان، مال، تجهیزات و مواد مصرفی طرفین.

۳-۹- رعایت شئون اخلاقی و اجتماعی.

۴-۹- ارائه اطلاعات لازم به ولی مهارت آموز، مرکز مهارت آموزی، تشکل صنفی و صنعتی مربوطه برای اجرای بهینه دوره و حفظ مطلوبیت اجرای دستورالعمل.

۵-۹- طرفین در صورت توافق برای توقف اجرای دوره آموزشی لازم است مراتب را حداکثر ۱۵ روز بعد از توقف اجرای دوره آموزشی به اداره کل و صنف مربوطه اعلام نمایند.

تبصره: مرجع رسیدگی به اختلافات احتمالی آموزشی مهارت آموز و مربی (استادکار)، اداره آموزش فنی و حرفه‌ای شهرستان مربوطه می‌باشد. در صورت عدم حصول نتیجه، موضوع به اداره کل ارجاع می‌گردد.

#### ماده ۱۰: وظایف سازمان و اداره کل

۱-۱۰- اخذ آزمون پایان دوره و صدور گواهینامه مطابق استاندارد آموزشی یا تاییدیه برای قبول شدگان در صورت تمایل آنها.

۲-۱۰- تدوین و بروزرسانی استانداردهای آموزشی مورد نیاز دوره‌های آموزشی.

۳-۱۰- نظارت کلی بر اجرای دوره‌های آموزشی.

۴-۱۰- صدور کارت شناسایی برای مربی و مهارت آموز.

۵-۱۰- برگزاری دوره توجیهی برای مهارت آموزان قبل از شروع آموزش و تبیین اهمیت اجرای دوره (در صورت تمایل).

۶-۱۰- استفاده از مربی (استادکار) به عنوان آزمونگر و طراح سؤالات آزمون‌های کتبی و عملی شغل مربوطه (در صورت لزوم).

۷-۱۰- برقراری پوشش بیمه مسئولیت مدنی برای مهارت‌آموزان طی دوره آموزشی (نظیر مهارت آموزان مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای)

۸-۱۰- برگزاری دوره آموزشی روش و فنون تدریس برای مربی (استادکار) قبل از شروع دوره آموزشی (در صورت تمایل آنها).

۹-۱۰- طراحی و بکارگیری سامانه رایانه‌ای مناسب برای شناسایی، ثبت نام، بررسی، معرفی و سایر مراحل اجرایی طرح به منظور تسهیل امور متقاضیان و دستگاه‌های دست اندرکار دستورالعمل و حسن نظارت بر فرآیند اجرای طرح مطابق با درخواست مرکز مهارت آموزی.

تبصره: منابع مورد نیاز برای بیمه مسئولیت مدنی مهارت آموزان همه ساله توسط سازمان برنامه و بودجه کشور تامین خواهد شد.

#### ماده ۱۱: اعضای کمیته راهبری ملی

به منظور سیاست‌گذاری، هدایت و نظارت بر اجرای این روش آموزشی، کمیته‌ای به نام کمیته راهبری ملی در سازمان با ترکیب زیر تشکیل می‌شود:

۱-۱۱- ریاست سازمان (رئیس کمیته).

۲-۱۱- معاون آموزش سازمان (دبیر).

۳-۱۱- یک نفر نماینده معاونت توسعه کارآفرینی و اشتغال وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی.

۴-۱۱- یک نفر نماینده معاونت روابط کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی.

۵-۱۱- یک نفر نماینده سازمان تامین اجتماعی کشور.

۶-۱۱- یک نفر نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت.

#### ماده ۱۲: وظایف کمیته راهبری ملی

- ۱-۱۲- تصویب حرفه‌های آموزشی مجاز با در نظر گرفتن اولویت مشاغل سنتی و صنایع دستی.
- ۲-۱۲- تعیین تعهدات آموزشی پیشنهادی کمیته اجرایی استان به صورت سالانه.
- ۳-۱۲- تعیین نحوه صدور مجوز، نظارت بر دوره‌های آموزشی و برگزاری آزمون نهایی.
- ۴-۱۲- نظارت بر اجرای صحیح دستورالعمل و ارایه گزارش سالانه به دبیرخانه شورای عالی اشتغال.
- ۵-۱۲- تدوین استاندارد برای دوره‌های آموزشی فاقد استاندارد.

#### ماده ۱۳: اعضای کمیته اجرایی استان

به منظور نظارت بر اجرای طرح، کمیته‌ای با ترکیب زیر در تمام استان‌ها تشکیل می‌شود:

- ۱-۱۳- معاون اقتصادی استاندار (رئیس کمیته).
- ۲-۱۳- مدیر کل فنی و حرفه‌ای استان (دبیر کمیته).
- ۳-۱۳- نماینده اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان.
- ۴-۱۳- نماینده اتاق اصناف استان.
- ۵-۱۳- یک نفر از نمایندگان تشکلهای کارگری با معرفی مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان.
- ۶-۱۳- یک نفر از نمایندگان تشکلهای کارفرمایی با معرفی مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان.
- ۷-۱۳- نماینده اداره کل تامین اجتماعی استان.
- ۸-۱۳- نماینده اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان.

#### ماده ۱۴: وظایف کمیته اجرایی استان

- ۱-۱۴- هدایت و نظارت بر اجرای بهینه طرح
- ۲-۱۴- پیشنهاد حرفه‌های آموزشی مجاز با در نظر گرفتن اولویت مشاغل سنتی و صنایع دستی.
- ۳-۱۴- پیشنهاد میزان تعهدات آموزشی جهت تصویب توسط کمیته راهبری ملی بصورت سالانه.
- ۴-۱۴- نظارت بر اجرای صحیح دستورالعمل و ارایه گزارش فصلی به کمیته راهبری ملی.

این دستورالعمل در (۱۴) ماده و (۲) تبصره از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا می‌باشد.